

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 20-06-50504 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

לפני כבוד השופטת תמר בזק רפפורט, סגנית נשיא

התובע

שי קרונוברג

על ידי ב"כ עו"ד אוהד רוזן ועו"ד נתן שוורצמן

נגד

הנתבעת

רשת משקפיים 280 בע"מ

על ידי ב"כ עו"ד אייל ראובן ולנר

1

פסק דין

2

3 תובענה ייצוגית בגין טענה להפרת החובות המוטלות על הנתבעת, רשת למכירת משקפיים
4 וציוד אופטיקה (להלן – רשת המשקפיים), מכוח חוק התקשורת (בזק ושידורים),
5 התשמ"ב-1982 (להלן – חוק התקשורת), באמצעות שיגור "דבר פרסומת" על ידי הנתבעת
6 למבקש ולחברי הקבוצה.

7

רקע

8 1. הוראת סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת אוסרת על מפרסם לשגר "דבר פרסומת" בלא
9 קבלת הסכמה מפורשת של הנמען, ובלשון המחוקק: "לא ישגר מפרסם דבר
10 פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או
11 הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות
12 בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת...". על פי ההגדרות המפורטות שם, "דבר
13 פרסומת" הוא בין היתר 'מסר בזק הכולל שמע', המופץ באופן מסחרי, על מנת
14 לעודד רכישת מוצרים.

15 2. על פי הנטען בכתב התביעה, התנהלות הנתבעת שהינה "מפרסם" כהגדרתו בחוק,
16 הפרה חובה זו, עת נשלחה באמצעות "מערכת חיוג אוטומטי", הודעה מוקלטת
17 שהינה בבחינת "דבר פרסומת" ו"מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד
18 רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת", מבלי שקיבלה את
19 הסכמתו.

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 20-06-50504 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

3. מדובר בהודעה שנשלחה אל התובע ואל חברי הקבוצה ביום 28.2.2020 וזו לשונה :
"לקהל לקוחותינו, רשת 280 שמחה לעדכן בואו לקחת משקפיים בחינם. עם תחילת
שנת 2020, התחדשה זכאותכם מקופת החולים. כעת, תוכלו להנות פעם נוספת
ממשקפיים בחינם ברשת 280 ויש גם בדיקת ראייה בחינם בכל קניית משקפיים או
מימוש הזכאות של קופת החולים. היכנסו לאחד מסניפי רשת 280 וקבלו את הטוב
ביותר בחינם. בברכה, רשת משקפיים 380. להסרה הקש 9" (להלן – ההודעה
המוקלטת).
4. נטען כי ההודעה המוקלטת גם לא עמדה בהוראות סעיף 30א(ה)(1) לחוק משלא
צוין בתחילתה כי זו מהווה פרסומת; משלא כללה את כתובת הנתבעת ופרטים
אודות דרכים אפשריות ליצור עמה קשר; מקום בו המידע אודות האפשרות העומדת
לנמען למסור הודעת סירוב חתם את ההודעה המוקלטת, כאשר בהתאם להוראות
הדין היה עליה לפתוח את ההודעה.
5. עוד נטען ביחס להודעה המוקלטת כי היא מפרה את חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-
1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות) וכי בשליחתה מתקיימים היסודות של עוולת
הרשלנות ועוולת הפרת חובה חקוקה אשר קבועות בפקודת הנזיקין [נוסח חדש],
וכן הטעיה לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן), משום
שתוכנה איננו משקף את תנאי ההטבה הנזכרת בו כמות שהם.
6. הנתבעת, מצידה, הכחישה את הטענות. ראשית, נאמר שההודעה המוקלטת
שנשלחה למבקש אינה עולה כדי 'דבר פרסומת' בהתאם להוראות ס' 30א(א)(1),
משמטרתה להציע מימוש זכאות למשקפיים בחינם. שנית, משום שהסתמכות על
ע"א 534/17 עו"ד רונן לפיד נ' סלקום ישראל בע"מ [פורסם במאגרים]
(6.3.2019) (להלן – עניין לפיד) מובילה, לטענתה, למסקנה שמשלוח ההודעה
המוקלטת למבקש חוסה תחת החריג הקבוע בסעיף 30א(ג) לחוק התקשורת המתיר
שיגור דבר פרסומת אף בלא הסכמת הנמען בכפוף לתנאים מסוימים, שלטענתה
התקיימו.

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

7. בהמשך לכך, טענה הנתבעת כי הודיעה ללקוחותיה, הן בע"פ והן בכתב, אודות כוונתה לשלוח דברי פרסומת וכי בידיה אסמכתאות לדבר. לפיכך, גרסה כי אין קבוצת נפגעים כנדרש לצורך אישור התובענה כייצוגית.
8. כן נטען מפי הנתבעת כי אין לקבל את טענות התובע כי תוכן ההודעה המוקלטת שנשלחה אליו מטעה, שכן לא זו בלבד שהתובע כלל לא פנה לבצע רכישה אחר שקיבל את ההודעה המוקלטת ועל כן לא ניתן לומר כי הוטעה בפועל, אלא שמטבע הדברים את תנאי הזכאות להטבה קובעות קופות החולים ולא הנתבעת.
9. חלק ניכר מתשובתה לבקשת האישור הקדישה הנתבעת לטענות הנוגעות לחוסר תום לבו של התובע, אשר על פי הנטען, "עוסק לפרנסתו בתביעות צרכניות אותן הוא מחפש בכוונה תחילה". בתוך כך נטען כי התובע עותר להיכנס לרשימות תפוצה כאלה ואחרות ואולם ממאן להסיר עצמו מהן פעם אחר פעם על מנת לייצר לו יש מאין עילות תביעה. בהקשר זה עמדה הנתבעת על כך כי התובע הינו "תובע סדרתי" אשר הגיש 33 תביעות צרכניות בעת האחרונה, רובן בגין הפרות של חוק הספאם כבענייננו. לטענת הנתבעת, את כל אלה ועוד הסתיר התובע מבית משפט זה באופן המשליך על תום לבו ומחייב את דחיית בקשת האישור.
10. לאחר שהצדדים פרטו את טיעוניהם, בכתב ובעל פה, ביום 30.1.2023 ניתנה החלטה בבקשת האישור, במסגרתה אושרה הבקשה לאישור תובענה זו כייצוגית בשמו של "כל אדם שקיבל את ההודעה המוקלטת". נקבע כי קיים סיכוי סביר שמדובר בהודעות המפרות את הוראות חוק התקשורת משנמצא כי עניין לנו ב"דבר פרסומת" והנתבעת לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח החריג שבסעיף 30א(ג) לחוק. הנימוקים לקביעות אלה מפורטים בהרחבה בהחלטה הנ"ל ועל כך לא אחזור.
11. גם ביחס לשאלה האם הנתבעת הטעתה את לקוחותיה, נקבע כי קיים סיכוי סביר שהיא תוכרע לטובת הקבוצה והנימוקים לכך מפורטים בהרחבה בהחלטה. ביחס לעילות הנזיקיות – רשלנות והפרת חובה חקוקה, נקבע שמשנמצא קיומו של יסוד סביר להפרת הוראות חוק התקשורת, קיים יסוד סביר גם לקביעה אודות קיומן של עילות אלו. לאור האמור נקבע בהחלטת האישור, כי מדובר בתובענה המגלה

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

- 1 שאלות משותפות לחברי הקבוצה, כי תובענה ייצוגית היא דרך יעילה והוגנת
2 להכרעה במחלוקות בין הצדדים וכי אין מקום להעדיף בנסיבות העניין בירור
3 פרטני.
- 4 12. עוד נקבע בהחלטה, כי אין כל פסול בכך שהתובע מעורב ויוזם הליכים רבים
5 ולפיכך נדחתה טענת הנתבעת שלפיה לא ניתן להניח "כי עניינם של כלל חברי
6 הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב", כלשון סעיף 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות.
7 אחר ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית, הגישה ביום 31.8.2023 הנתבעת כתב
8 הגנה החולק על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית וחוזר ברובו על הטענות
9 אשר הועלו כבר במסגרת התשובה לבקשה לאישור תובענה כייצוגית.
- 10 13. בכתב ההגנה, טענה הנתבעת כי עסקינן ב-500 הודעות בלבד, לכל היותר, ושלגבי
11 חלקן הגדול הייתה הסכמה. בנוסף, צורף תצהיר של חברת החייגן "לב התכנה"
12 שביצעה את משלוח ההודעה ובו הבהיר נציג החברה כי נשלחו 500 הודעות בלבד
13 ואף מספרי הטלפון אליהם נשלחה ההודעה פורטו.
- 14 14. ביום 9.4.2024 נערך דיון לפניי וחודד נושא ההיקף הכולל של ההודעות המוקלטות
15 שנשלחו והאסמכתאות שצורפו לכך ואף נזכרה הטענה להסכמה שניתנה מטעם
16 חלק מאותם 500 נמענים אליהם נשלחה ההודעה הקולים. בהמשך לכך, ולאור
17 התצהיר שהוגש בתמיכה לטענה כי מדובר ב-500 הודעות בלבד, סברתי, והצדדים
18 הסכימו, כי ניתן לפסוק בתובענה ללא שיוגשו ראיות נוספות. ב"כ התובע הסכים
19 שנקודת המוצא לפסיקה תהיה הצהרת נציג חברת החייגן, כי מדובר ב-500 הודעות
20 מוקלטות שנשלחו שלא כדין כאמור בהחלטת האישור. לאור ההיקף הכולל, ב"כ
21 הנתבעת ויתר על טענות להקטנת הקבוצה, והסכים שייפסק פיצוי בגין כך בדמות
22 זיכוי לאותם 500 איש, חברי הקבוצה. הוצע שהזיכוי יעמוד על לא יותר מ 60 ₪,
23 שיהיו ניתנים לשימוש בתוך 3 חודשים, תוך שניתן יהיה לנצלם במקביל למבצעים
24 אחרים, ככל שיהיו ("כפל מבצעים"). בגין כל לקוח מאותם 500 לקוחות שלא
25 יממש את הזיכוי, הסכים ב"כ התובע כי יועברו 20 ₪ לקרן התובענות הייצוגיות
26 (שם, עמ' 35).

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

- 1 15. ב"כ הנתבעת סבר כי סכום הזיכוי צריך להיות גבוה יותר אך בשים לב לכלל נסיבות
2 העניין הסכים כי הזיכוי יהיה כפי שהוצע.
- 3 דיון והכרעה
- 4 16. כזכור, בהחלטה המאשרת את התובענה כייצוגית כבר הוכרע כי ההודעה הקולית
5 הינה "דבר פרסומת" (ראו בנוסף לאסמכתאות ששם גם את רע"א MEGA 1621/16
6 ADVANCED MATHEMATICAL SYSTEM LTD נ' עו"ד עמית זילברג [פורסם
7 במאגרים] (14.06.2016) ואת ת"צ (מחוזי ת"א) 10591-05-15 זיו גלסברג נ'
8 פסגות בית השקעות בע"מ [פורסם במאגרים] (09.05.2017)). קביעה זו עומדת
9 בעינה, ועתה כממצא סופי בפסק דין.
- 10 17. במקרה דנן, עסקינן בהודעה אלקטרונית ולגביה קובע סעיף 30א(ה)(4) לחוק כי
11 "יציין המפרסם בתחילת הודעת המסר הקולי כי הנמען רשאי לבקש להסיר את שמו
12 מרשימת התפוצה של המפרסם" (ההדגשה אינה במקור). כאמור, נוסח ההודעה
13 ששוגרה היה כדלקמן: "לקהל לקוחותינו, רשת 280 שמחה לעדכן, בואו לקחת
14 משקפיים בחינם, עם תחילת שנת 2020 התחדשה זכאותכם מקופת החולים, כעת
15 תוכלו ליהנות פעם נוספת ממשקפיים בחינם ברשת 280 ויש גם בדיקת ראייה בחינם
16 בכל קניית משקפיים או מימוש הזכאות של קופת החולים. היכנסו לאחד מסניפי
17 רשת משקפיים 280 וקבלו את הטוב ביותר בחינם. בברכה רשת משקפיים 280.
18 להסרה הקש 9". בנוסח ההודעה המוקלטת הנדונה לא מופיעה המילה "פרסומת"
19 ועל כן הופר סעיף 30א(ה)(1) לחוק התקשורת. אפשרות בקשת ההסרה מופיעה
20 בסוף ההודעה ולא בתחילתה ולכן הופרה גם הוראת סעיף 30א(ה)(4) לחוק
21 התקשורת. זאת ועוד, נראה שאכן תוכנה של ההודעה המוקלטת כולל פריט מוטעה,
22 כשנאמר בו שמדובר במשקפיים "חינם", בעוד בחקירה במסגרת בקשת האישור
23 הבהיר נציג הנתבעת כי בחלק מקופות החולים הכיסוי אינו מלא ועולה עד 90%
24 ממשקפיים שמחירם עד 700 ₪ (סעיף 32 בעמ' 17 לפרוטקול הדיון מיום
25 9.11.2022).
- 26 18. מכאן לסוגיית הפיצוי – כאמור לעיל, מקובל על הצדדים כי בנסיבות הענין פיצוי
27 בדמות זיכוי לכל חבר מ-500 חברי הקבוצה בשווי 60 ₪, שיהיה ניתן לשימוש

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

- 1 בתוך 3 חודשים, ואף ניתן יהיה לשימוש במקביל למבצעים אחרים, ככל שיהיו
2 ("כפל מבצעים"), יהיה פיצוי סביר, תוך שלקוח מאותם 500 לקוחות שלא יממש
3 את הזיכוי, הנתבעת תעביר בגיננו יועברו 20 שח לקרן התובענות הייצוגיות.
- 4 19. השיקולים המרכזיים בפסיקת פיצוי בתביעות ספאם נזכרו בע"א 534/17 עו"ד רונן
5 לפיד נ' סלקום ישראל בע"מ [פורסם במאגרים] (06.03.2019) (להלן – עניין
6 לפיד). לאור שיקולים אלו, נראה שמתכונת הפיצוי לה טענו הצדדים, ושלמעשה
7 נטלתי חלק בהכוננת הצדדים אליה, ראוייה לאור היקף ההפרות הנדונות וכלל
8 הנסיבות. מחד – מדובר בהודעה מוקלטת לא קצרה, שנשלחה ללא שניתן אישור
9 מלא מטעם הנמנעים מראש; בראשה לא נרשם כי מדובר בפרסומת, ולא הופיעה
10 אפשרות ההסרה; ההודעה כוללת מידע לא מדויק שיש בו כדי להטעות. מנגד,
11 הוכח משלוח הודעה מוקלטת בנוסח אחד במועד אחד, ולא הפרה שיטתית; היקף
12 ההודעות שנשלחו נמוך יחסית; בחלק מהמקרים נעשה ניסיון להסדרת משלוח חוקי
13 של הודעות על דרך החתמת לקוחות מראש (אף אם לא במתכונת מספקת); בנוסף,
14 אף שההודעה כללה תוכן לא מדויק שיש בו כדי להטעות, בסופו של דבר מדובר
15 בהודעה מעדכנת על זכאות להטבה מקופות החולים שללקוחות עשויה להיות בה
16 עניין, והמידע המלא אודות תנאי ההטבה אמור להיות מפורט בידי קופות החולים.
- 17 20. אשר לפסיקת פיצוי על דרך הטבת זיכוי – על קשייה של "פשרת קופונים" עמדה
18 הפסיקה לא אחת (למשל לאחרונה בע"א 1387/23 יניב גינדי נ' הולמס פלייס
19 אינטרנשיונל בע"מ [פורסם במאגרים] (18.12.2023) (פס' 8 לפסק דינה של כב'
20 השופטת רות רונן). בענייננו, קשייה פחותים משום שמדובר בלקוחות שרכשו
21 משקפיים בעבר וממילא סביר שיעשו כן גם בעתיד, כך שההטבה עשויה להיות
22 משמעותית עבורם. מה גם שמדובר בקבוצה מוגבלת של לקוחות, וממילא החשש
23 מפני הטבה מלאכותית לצד העלאת מחירים גורפת לא קיים.
- 24 21. זאת ועוד, והוא עיקר: כמשלים יועבר סכום לקרן בגין כל לקוח שלא יממש את
25 ההטבה. סכום זה איננו נופל מסכומים שנפקו במקרים אחרים ואושרו. למשל ע"א
26 2398/22 רומן שולץ נ' הוט מובייל בע"מ [פורסם במאגרים] (30.11.2022) (להלן
27 – עניין שולץ) שאמנם לא היה כרוך גם בטענת הטעיה, ואף ניתנה בו הסכמה

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

- 1 למשלוח הודעות מסוג שונה מזה שנשלח, אך הסך שאושר בו כפיצוי בגין כל לקוח
2 היה נמוך יותר (ראו פסקה 32 לפסה"ד של כב' השופטת רונן).
- 3 22. הסעד הנפסק איפוא לטובת חברי הקבוצה בגין העילות שאושרו בבקשת האישור
4 הוא זיכוי לכל חבר מ-500 חברי הקבוצה בשווי 60 ₪, שיהיה ניתן לשימוש בתוך
5 3 חודשים, ואף ניתן יהיה לשימוש במקביל למבצעים אחרים, ככל שיהיו ("כולל
6 כפל מבצעים"). סעד זה מהווה פיצוי ראוי, בשים לב לכך שבגין כל לקוח מאותם
7 500 לקוחות שלא יממש את הזיכוי, הנתבעת תעביר 20 ₪ לקרן לחלוקת כספים
8 שנפסקו כסעד בתובענות ייצוגיות. עד ליום 1.6.24 יתאמו הצדדים נוסח הודעה
9 שתשלח לחברי הקבוצה לשם מימוש ההטבה; עם תום תקופת ההטבה תעדכן
10 הנתבעת מה היקף ההטבות שמומשו ותוך 30 יום תעביר לקרן סכום בהתאם
11 להתחייבות האמורה.
- 12 שכ"ט עו"ד וגמול
- 13 23. סכום שכר הטרחה לפי הפסיקה, מושפע וקשור באופן הדוק לסכום הפיצוי. ברע"א
14 2957/17 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' יעל שוורצמן [פורסם במאגרים]
15 (17.03.2024, עמ' 27) הוטעם כי ברגיל שכה"ט והגמול לא יעלו על 25% משווי
16 ההטבה לציבור. עם זאת, בנסיבות הענין, כשרק בשלבים מתקדמים של ההליך
17 התברר שמדובר בקבוצה קטנה ובסכום פיצוי נמוך יחסית, בשים לב למשאבים
18 שהושקעו בהליך, נראה כי קיימת הצדקה לפסיקת סכום גבוה יותר במעט (ראו
19 והשוו רע"א 1954/14 אילן חזני נ' שמעון הנגבי (סיתונית מועדון דאיה ורחיפה
20 במצנחים) [פורסם במאגרים] (04.08.2014) שעסק בתביעת ספאם ובו נאמר בעמ'
21 10 כי: "סכום שכר הטרחה וההוצאות שייפסק בתביעה כזו קשור בקשר הדוק
22 בסכום שייפסק כפיצוי בגין ההפרות, ויש לראות בהם מכלול אחד (ובלבד שלא
23 ייפסק לתובע סכום גבוה מזה שסביר ומידתי להוציא לשם ניהול ההליך). כך,
24 למשל, אף שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע לכל היותר בפיצוי של
25 1,000 ₪, ניתן לפסוק בגינה שכר טרחה והוצאות העולים על סכום זה כדי שיהיה
26 כדאי להגישה, ובלבד שהסכום הכולל שנפסק יהיה סביר ומידתי בשים לב
27 לשיקולים המנחים את בית המשפט בפסיקת שכר טרחה והוצאות משפט".

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 מאי 2024

ת"צ 50504-06-20 קרונוברג נ' רשת משקפיים 280 בע"מ

- 1 24. הגמול יעמוד אפוא על סך 2,000 ₪, ושכ"ט עוה"ד על סך 18,000 ₪. על אלו
2 יתווסף סכום בגין מע"מ.
- 3 עד ליום 15.6.24 יעדכנו הצדדים על משלוח הודעת הזיכוי. כמו כן, עד ליום 15.10.24
4 יוגש עדכון אודות ביצוע ההעברה לקרן.
5 התיק יובא לפני ביום 16.6.24 וביום 16.10.24.
- 6 ניתן היום, כ"ז ניסן תשפ"ד, 05 מאי 2024, בהעדר הצדדים.

תמר בזק רפפורט,
שופטת, סגנית הנשיא

7
8

